

GŁOS PODGÓRZA

BIULETYN INFORMACYJNY
DZIELNICY XIII

/ STARE PODGÓRZE / ZABŁOCIE / KABEL / PŁASZÓW /
/ RYBITWY / PRZEWÓZ /

77 WYD. 3 / 2017

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

ISSN 1428-9199

W KOSZARACH AUSTRIACKICH
STOJĄCYCH NA TYM MIEJSCU
31.10.1918. ŻOŁNIERZE POLACY
POD DOWODZTWEM
POR. ANTONIEGO STAWARZA
PIERWSI W KRAJU ROZPOCZĘLI
ROZPRAWIANIE TAPORCÓW

Parkingowe zmiany w Podgórzu

Antoni Stawarz we wspomnieniach wnuczki

Przystanek Kraków Podgórze

Fot. Jacek Młynarz

UCHWAŁY RADY DZIELNICY W III KWARTALE 2017

W okresie 1 sierpnia – 30 września 2017 Rada Dzielnicy XIII Podgórza obradowała na dwóch sesjach, podczas których podjęła 30 uchwał. Oto najważniejsze z nich.

Zaopiniowaliśmy pozytywnie program funkcjonalno-użytkowy oraz koncepcję budowy wybiegu dla psów przy ul. Lipskiej w Krakowie. Teren planowanej inwestycji zlokalizowany jest u zbiegu ulic Lipskiej i Myśliwskiej na powierzchni 3 114 m². Psi wybieg powstanie w sąsiedztwie ogródków działkowych, pomiędzy boiskiem Orlik, placem zabaw oraz budynkiem mieszkalnym i garażem. Główną atrakcją dla czworonogów będzie z pewnością tor przeszkód typu „Agility” składający się z 12 różnorodnych urządzeń, w tym przeszkód naturalnych, takich jak pnie drzew i gałęzy. Poza tym na terenie wybiegu znajdzie się m.in. poidło dla psów, kosze i dystrybutory worków na psie odchody, piaskowa toaleta dla psów, ławki parkowe oraz altana. W ramach zadania przewidziano także pielęgnację istniejącej zieleni, usunięcie samosiejek kolidujących z inwestycją oraz nowe nasadzenia (uchwała XLVI/518/2017 z 22 sierpnia).

Zawnioskowaliśmy do Wojewody Małopolskiego, Prezydenta Miasta Krakowa oraz Zarządu Infrastruktury Komunalnej i Transportu o zachowanie miejsc postojowych w miejscach, gdzie szerokość chodnika pozostawionego dla pieszych wynosi minimum 1,5 metra. Swoją wniosek uzasadniliśmy faktem, że zapowiadane przez ZIKiT radykalne zmiany w obszarze strefy płatnego parkowania na terenie Krakowa (przewidujące pozostawienie wolnego miejsca na chodniku o szerokości 2 metrów) doprowadzą do znaczącej likwidacji liczby miejsc postojowych. W przypadku Dzielnicy XIII Podgórza, zwłaszcza terenu Starego Podgórza, jest to tym bardziej dotkliwe, że istniejąca tu historyczna, bardzo ścisła zabudowa oraz ciągle intensywne zabudowywanie kolejnych kwartałów nie dają możliwości na znalezienie alternatywnych miejsc postojowych. Dlatego też, biorąc pod uwagę zastaną rzeczywistość, naszym zdaniem cały obszar strefy płatnego parkowania P-5 w Dzielnicy XIII należy uznać za przypadek szczególny co pozwoli pozostawić dla pieszych na chodnikach wolne miejsce o szerokości 1,5 metra. W naszej opinii jest to całkowicie wystarczające i pozwala na swobodne przemieszczanie się w obu kierunkach pieszym, w tym rodzicom z wózkami, a także osobom niepełnosprawnym (uchwała XLVII/522/2017 z 26 września).

Zaopiniowaliśmy pozytywnie propozycję ustawienia znaku B-35 „Zakaz postoj” w ciągu ul. Koziej. Należy pamiętać, że przy samej ulicy znajduje się parking, który służy do zostawiania samochodów (uchwała XLVII/528/2017 z 26 września).

Zaopiniowaliśmy pozytywnie ustalenie warunków zabudowy dla budowy stacji paliw płynnych przy ul. Lipskiej pod

warunkiem zapewnienia jej obsługi komunikacyjnej od ulicy Lipskiej, wykonania elementów zabezpieczających mieszkańców sąsiadujących posesji przed uciążliwościami związanymi z jej funkcjonowaniem oraz uwzględnienia wcześniejszego stanowiska Rady Dzielnicy XIII w sprawie umów infrastrukturalnych dot. przedmiotowych działek, a w szczególności remontów oraz przebudowy układu drogowego przy ul. Rzebika – odc. od ul. Lipskiej do ul. Łanowej (uchwała XLVII/530/2017 z 26 września).

Zawnioskowaliśmy do Zarządu Infrastruktury Komunalnej i Transportu w Krakowie o wprowadzenie zmiany w organizacji ruchu na ul. Szczecińskiej poprzez zastosowanie odwrotnego do obecnego jednego kierunku ruchu na kierunek od ul. Myśliwskiej od ul. Przewóz oraz ustanowienie ruchu dwukierunkowego na początkowym fragmencie ul. Szczecińskiej do sięgacza bocznego, obsługującego posesje przy ul. Myśliwskiej. Zastosowanie takiej organizacji ruchu w tym rejonie wg oceny Rady przyczyni się do poprawy jego płynności umożliwiając „rozładowanie” korków na ul. Myśliwskiej, zwłaszcza w godzinach porannych (uchwała XLVII/539/2017 z 26 września).

Zawnioskowaliśmy do Prezydenta Miasta Krakowa i Rady Miasta Krakowa o wykup działki nr 50/18 obr. 52 Podgórza przy ul. Wielickiej, będącej własnością Małopolskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A., z przeznaczeniem na tereny zielone. Przedmiotowa działka stanowi jeden z niewielu terenów zielonych w okolicy, który jeszcze do niedawna służył lokalnej społeczności. Niestety od dłuższego czasu jest przedmiotem sporu związanego z możliwością jej zagospodarowania pomiędzy Małopolską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A. a Gminą Mięską Kraków, który obecnie znalazł finał w sądzie. W jego efekcie MARR S.A. postawił wokół działki ogrodzenie z siatki. Bardzo szybko działka stała się mocno zaniedbanym terenem zielonym, niekoszonym i zaśmieconym, bardzo negatywnie wpływającym na estetykę miejsca. Wykup działki przez Miasto pozwoli na przywrócenie jej funkcji otwartego terenu zielonego i poprawienie walorów estetycznych wokół jednej z najważniejszych miejskich arterii komunikacyjnych. W naszej opinii teren ten byłby doskonałym miejscem na nasadzenie drzew, które chroniłyby mieszkańców i przedszkolaków przed kurzem i hałasem od strony ul. Wielickiej (uchwała XLVII/540/2017 z 26 września).

Ze wszystkimi uchwałami Rady Dzielnicy XIII Podgórza można zapoznać się na stronie internetowej www.dzielnica13.krakow.pl w zakładce „Sesje”.

■ oprac. Jacek Młynarz

z-ca przewodniczącego Rady i Zarządu Dzielnicy XIII Podgórza

GŁOS PODGÓRZA

Biuletyn Informacyjny Rady Dzielnicy XIII Podgórza
Wydawca: Urząd Miasta Krakowa,
pl. Wszystkich Świętych 3-4, Kraków
Redaktor naczelny: Jacek Młynarz
Redaktor prowadzący: Łukasz Mańczyk
Projekt graficzny i skład: Anna Olek
Druk: Drukarnia ROMAPOL
Nakład: 3000

Rada Dzielnicy XIII Podgórza
Rynek Podgórski 1, pokój 12
tel. 12 656 62 25, tel./fax 12 423 55 29
e-mail: rada@dzielnica13.krakow.pl
www.dzielnica13.krakow.pl
facebook.com/DzielnicaXIIIPodgorze

Zapraszamy Mieszkańców do kontaktu w sprawie artykułów i nadsyłania tekstów! Zdjęcia prosimy przysyłać w osobnych plikach.
e-mail: lukasz.manczyk@gmail.com, tel. 502 952 751

W TROSCE O PIESZYCH – PARKINGOWE ZMIANY NA TERENIE PODGÓRZA

W październiku mieszkańców Krakowa czekają duże zmiany w Strefie Płatnego Parkowania. Wynikają one wprost z konieczności dostosowania oznakowania strefy do wymogów obowiązującego prawa. Efektem będą ułatwienia dla pieszych, zwiększenie bezpieczeństwa i poprawa jakości przestrzeni w mieście – pisze Michał Pyclik, rzecznik ZIKiT, w miejskim dwutygodniku „Kraków.pl”.

W wywiadzie pod znamienym tytułem „Szukamy rozwiązań kompromisowych” wypowiada się dyrektor ZIKiT, Łukasz Franek: „To będzie uporządkowanie całej strefy, w tym wyeliminowanie miejsc, gdzie szerokość chodnika jest zbyt mała. Przyjmujemy, że w wyjątkowych sytuacjach, gdzie są ku temu powody, może to być 1,5 m, a w pozostałych sytuacjach – 2 m. Zmiany, jakie proponujemy, są jednak większe niż tylko porządkowanie parkowania. Przy okazji rozwiązujemy wiele problemów, które zgłaszały nam mieszkańcy – jak choćby dodatkowe przejścia dla pieszych”.

Wróćmy jednak parę stron wcześniej, do artykułu „Co się zmieni w centrum Krakowa”. A jednak „Stare Podgórze” to w tym momencie już centrum. Michał Pyclik wyjaśnia: „Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu, jako jednostka odpowiedzialna za organizację SPP, musi działać zgodnie z literą prawa. [...] ZIKiT stara się stosować te wyjątki, gdy tylko znajdzie ku temu przesłanki. Przygotowując się do korekty w Strefie, Zarząd dążył do pogodzenia sprzecznych interesów wszystkich grup zainteresowanych – mieszkańców, kierowców, przedsiębiorców czy rowerzystów, których w Krakowie przybywa z roku na rok. Gdyby ograniczyć się do prostej likwidacji miejsc postojowych tam, gdzie chodnik jest węższy niż wymagane 2 m, z mapy miasta zniknęłoby od 5 do 6 tys. miejsc parkingowych. Systemowa korekta organizacji ruchu: zwężanie pasów ruchu, wprowadzenie ruchu jednokierunkowego, nocnego parkowania i wprowadzenie tzw. stref zielonych, pozwoli ograniczyć powyższe straty o połowę”.

Rzecznik wymienia zalety nadchodzących zmian, pośrednio omawiając przesłanki ich wprowadzenia: „Cały projekt nowej organizacji ruchu to w praktyce wielkie porządki w centrum”.

Podkreśla pieczołowitość urzędników, także w podgórskim kontekście. „Sprawdzana była nie tylko szerokość chodnika pozostawionego

przez samochody, ale też możliwość wprowadzenia ułatwień, z których skorzystają różne grupy użytkowników. Przykładem mogą być naziemne przejścia, o które mieszkańcy starali się od lat. Tak jest m.in. na pl. Bohaterów Getta, w miejscu bardzo uczęszczanym, a do tej pory nieprzyjaznym dla osób niepełnosprawnych czy rodziców z wózkami”.

„W mieście przyjaznym dla pieszych lepiej się żyje” – konkluduje Pyclik. A zwolennicy usuwania samochodów z chodników przekonują, że to „nie rewolucja, a normalność”.

Zmiany dotyczą oczywiście również Dzielnicy XIII Podgórza, na terenie którego rozciągnięta jest strefa P5. I właśnie o nie „Głos Podgórza” dopytuje rzecznika ZIKiT.

„W strefie P5, obejmującej teren Starego Podgórza, na szeregu ulic wprowadzono ruch jednokierunkowy. Tak się stało na ul. Krasickiego gdzie jeden kierunek ruchu obowiązuje od skrzyżowania z ulicą Smolki w kierunku Orawskiej oraz na ul. Rejtana w kierunku Legionów Piłsudskiego. Dwie kolejne ulice jednokierunkowe to Nadwiślańska w kierunku do Portu Solnego oraz Krakusa od ul. Piwnej do Józefińskiej oraz pomiędzy ulicami Limanowskiego i Rękawką. Również o jednokierunkową ulicę św. Benedykta z kierunkiem jazdy od ul. Rękawka do ul. Limanowskiego wnioskuje do ZIKiT mieszkańcy i Rada Dzielnicy XIII. Na ul. Spiskiej zmieniono kierunek ruchu w kierunku ul. Przedwiośnie. Natomiast na ulicy Parkowej po zmianach obowiązywać będzie ruch dwukierunkowy zgodnie z uchwałą Rady Dzielnicy. Ponadto na ulicy Brodzińskiego wyznaczono ciąg pieszy. Na ul. Na Zjeździe na wysokości skrzyżowania z ul. Limanowskiego pojawił się przejazd dla rowerów. Nie zapominamy też o przejściu naziemnym na pl. Bohaterów Getta.”

ZIKiT jednocześnie przypomina, że reorganizacja Strefy Płatnego parkowania nie ogranicza się do likwidacji miejsc parkingowych. Zmianie ulega cały system ruchu, któremu jednocześnie towarzyszy wzmocnienie komunikacji publicznej.

Szczegóły nowej organizacji ruchu można znaleźć na: www.mobilnykrakow.pl/parkowanie.

■ GP

FANTAZYJNE FRYZURY I CYRKOWE SZTUCZKI

Nic tak nie łączy dzieci jak wspólna zabawa – najlepiej wiedzą o tym uczestnicy Pikniku Integracyjnego, który odbył się 26 września br. w Parku im. W. Bednarskiego. Były m.in. gry sprawnościowe, pokaz puszczania baniek mydlanych i wyjątkowe stanowisko fryzjerskie. O dobry humor i uśmiech na twarzach dzieci dbał sympatyczny klaun.

Pikniki integracyjne w Parku im. W. Bednarskiego stały się podgóorską tradycją. Są organizowane od siedemnastu lat – dwa razy do roku, w czerwcu i wrześniu. Ich wyjątkowość polega na tym, że dzieci są nie tylko uczestnikami wydarzenia, ale również aktywnie uczestniczą w jego organizacji – gry i zabawy dla podopiecznych szkół integracyjnych, ośrodków szkolno-wychowawczych oraz domów pomocy społecznej przygotowują uczniowie podgórskich szkół. W przygotowanie tegorocznej, wrześniowej edycji Pikniku, zaangażowały się: Niepubliczna Szkoła Podstawowa nr 1, Prywatne Gimnazjum nr 3 Fundacji Szkolnej DONA, IV Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki, Zespół Szkół Gastronomicznych nr 2 im. prof. Odonu Bujwida, Zespół Szkół Łączności im. Obrońców Poczty Polskiej w Gdańsku oraz Zespół Szkół Inżynierii Środowiska i Melioracji.

Uczniowie zorganizowali blisko dziesięć różnych stanowisk, w ramach których na uczestników Pikniku czekały ciekawe atrakcje. Był m.in. pokaz układania Kostki Rubika na czas i prezentacja karcianych sztuczek, tworzenie piramidy z plastikowych kubeczków i zawody w jej burzeniu za pomocą małej piłki. Nie zabrakło również gier sprawnościowych i edukacyjnych oraz zabaw plastycznych. Ciekawostką był pokaz puszczania ogromnych baniek mydlanych i malowanie twarzy. Dużym zainteresowaniem cieszyło się stanowisko uczennic klasy fryzjerskiej z Zespołu Szkół Inżynierii Środowiska i Melioracji – każdy, kto je odwiedził mógł zrobić sobie fantazyjną fryzurę lub pomalować włosy (lakierem) na rozmaite kolory. Wielką radość i uśmiech na twarzach dzieci wywoływał również sympatyczny klaun, który prezentował cyrkowe sztuczki i z balonów tworzył dla nich rozmaite zwierzęta. W programie wydarzenia znalazł się również spektakl teatralny w wykonaniu Teatru Otwartego TO.

Łącznie w Pikniku wzięło udział ok. 300 osób. Organizatorami wydarzenia były Rada Dzielnicy XIII Podgórze oraz Centrum Kultury Podgórza.

■ Joanna Pieczonka
Centrum Kultury Podgórza

CKP Piknik Integracyjny.
Fot. Archiwum Centrum Kultury Podgórza

25 LAT W SŁUŻBIE DRUGIEMU CZŁOWIEKOWI

W pierwszych dniach października Dom Pomocy Społecznej przy ul. Łanowej 39 obchodził jubileusz 25-lecia swojej działalności. 5 października odbyła się oficjalna część z udziałem przedstawicieli Miasta Krakowa, członków Rady Dzielnicy XIII Podgórze, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz dyrektorów innych podgórskich DPS-ów.

Fot. DPS przy ul. Łanowej 39

Uczestniczący w wydarzeniu mogli poznać historię i teraźniejszość naszego Domu przedstawioną w formie prezentacji multimedialnej. Podczas spotkania wręczone zostały podziękowania i pamiątkowe mini upominki osobom i instytucjom, które współpracują lub okazują pomoc Domowi i jego mieszkańcom. Specjalne listy dziękujące za 25-letnią pracę w DPS zostały wręczone kilkunastu pracownikom. Jubileusz stał się też okazją do uhonorowania przez Prezydenta Miasta Krakowa Odznaką „Honoris Gratia” dyrektora Domu Elżbiety Sieji oraz koordynatora sekcji terapii Janusza Rojka – za dotychczasowe ponad trzydziestoletnie działania na rzecz Krakowa i społeczności lokalnej. Uroczyste spotkanie zakończył program artystyczny w wykonaniu Jana Migaja, artysty Opery Krakowskiej oraz domowego zespołu muzycznego „Pociąg do muzy”.

Warto przypomnieć, że Dom Pomocy Społecznej przy ul. Łanowej 39 został stworzony na mocy zarządzenia Wojewody Krakowskiego. Początkowo przeznaczony był do sprawowania opieki nad dziećmi upośledzonymi umysłowo, ludźmi starszymi, psychicznie chorymi oraz samotnymi matkami. Funkcjonował przy nim Dom Adaptacji Społecznej „Ku samodzielności”. Od roku 1992, kiedy to nastąpiła reorganizacja w obrębie zespołu domów z ulicy Łanowej, Dom ten przejął opiekę nad ludźmi starszymi, przewlekłe, somatycznie chorymi.

Na powierzchni 3200m², w 60 pokojach mieszka obecnie 140 mieszkańców, nad którymi sprawowana jest całodobowa opieka. Od ponad 5 lat dyrektorem placówki jest Elżbieta Sieja. Funkcjonowanie Domu zapewnia ponad 120 zatrudnionych osób w tym: pielęgniarki, opiekunowie, fizjoterapeuci, pracownicy socjalni, terapeuci, psycholog i kapelan. Na terenie Domu dwa razy w tygodniu dyżur pełni lekarz. Mieszkańcy posiadają swój organ przedstawicielski w postaci powoływanej przez Dyrektora DPS Rady Mieszkańców.

Dom przy Łanowej 39 jest szansą na lepsze życie dla tych, którym życie poskapiło starości pośród swoich najbliższych. Motto jakim się kieruje jego personel brzmi: „istnieje tylko jedna droga do drugiego człowieka – droga serca”. Właśnie na tym polega owa szansa, by ten ostatni okres w ich życiu choć w części był wypełniony ciepłem i dobrem.

■ DPS przy ul. Łanowej 39

SPRAWNY SENIOR

Centrum Kultury Podgórza zaprasza seniorów do korzystania z bogatej oferty zajęć. Są wśród nich prowadzone przeze mnie i cieszące się dużą popularnością zajęcia ruchowe pod nazwą „Gimnastyka mózgu dla osób dojrzałych”.

Czym jest „Gimnastyka mózgu”? Są to ćwiczenia ruchowe wspierające naturalne procesy uczenia się przez całe życie. Zajęcia prowadzone są metodą kinezylogii edukacyjnej, określane właśnie mianem Gimnastyki mózgu. Opisał je i usystematyzował Paul Dennison.

Na czym polegają zajęcia? Zajęcia polegają na wykonywaniu ćwiczeń fizycznych, koordynujących dwie półkule mózgowe. Podobnie jak podczas rehabilitacji. Są dostosowane do możliwości psychoruchowych uczestników.

Dlaczego jest to takie ważne? W dobie obecnej cywilizacji żyjemy coraz dłużej i „wygodniej”. Znacznie mniej się ruszamy. Jeździmy za to windą, autem, wozimy dzieci do szkół i przedszkoli. Zza biurka w pracy przesiadamy się do auta, a następnie do fotela. Często wiele godzin spędzamy w domu przed komputerem. Postęp cywilizacyjny spowodował, że naturalne procesy zachodzące w mózgu nie mają możliwości się rozwijać, ponieważ przestajemy się ruszać. Osoby starsze naturalnie są mniej aktywne. Każdy kto próbował sam ćwiczyć w domu, przekonał się, że brakuje motywacji. Dlatego należy zapisać się na zajęcia grupowe.

Co da systematyczny trening? Po trzech miesiącach wzrośnie nasza zdolność rozumienia informacji czytanych i słuchanych, szybciej będziemy reagować na bodźce dźwiękowe i ruchowe. Poprawią się nasze zdolności organizacyjne, pamięć długo i krótkoterminowa, rozwój twórczego i abstrakcyjnego myślenia. Wzrośnie pozytywne nastawienie i poczucie własnej wartości. Wzmocnimy mięśnie odpowiadające za prawidłową postawę ciała przez co ustąpią dolegliwości bólowe w okolicy kręgosłupa.

Kto może uczestniczyć w zajęciach? Każdy, kto chce opóźnić proces demencji starczej, być samodzielnym i cieszyć się życiem, ale nie może podejmować intensywnego wysiłku fizycznego. Zajęcia są dostosowane dla osób po operacjach ortopedycznych, kardiologicznych, wylewach i udarach mózgu. Mają również aspekt socjoterapeutyczny, przeciwdziałają wykluczeniu społecznemu, są doskonałym miejscem na nawiązywanie nowych znajomości, przeciwdziałają depresji. Na zajęcia zapraszamy panie i panów w wieku 60+.

Gdzie i kiedy można ćwiczyć? Centrum Kultury Podgórza ul. Sokolska 13, wtorki od 13.00–13.45 cena 42 zł za 4 zajęcia. Mieszkańcy Spółdzielni Mieszkaniowej Kabel mają możliwość ćwiczyć w świetlicy spółdzielni we czwartki od 16.30 do 17.15.

Zapisy i rezerwacja miejsca w grupie: www.ckpodgorze.pl, tel. 12 656 45 43 lub przed zajęciami.

Zapraszamy!

■ Mirosława Pluta
nauczyciel wychowania fizycznego,
instruktor kinezylogii edukacyjnej II stopnia

WYCIECZKI PODGÓRSKICH SENIORÓW

Filia Nr 3 Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie z siedzibą przy ul. Rzeźniczej 2, zorganizowała po raz kolejny we współpracy z Radą Dzielnicy XIII Podgórze projekt socjalny „Razem w drogę – 2017”, ukierunkowany na potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych.

Przekazane przez Radę Dzielnicy XIII środki finansowe pozwoliły na zorganizowanie cyklu wyjazdów integracyjno-turystycznych dla mieszkańców Dzielnicy XIII. W ramach wyjazdów uczestnicy mogli zapoznać się z ciekawymi miejscami, poznając ich historię oraz spędzić czas w miłym towarzystwie. Od sierpnia br. odbyły się cztery wyjazdy: do Zakopanego, Kazimierza Dolnego nad Wisłą, Sandomierza oraz Łańcuta. Planowana jest jeszcze wycieczka do skansenu w Tokarni koło Kielc. W wycieczkach wzięło dotychczas udział 38 osób.

W Zakopanem uczestnicy odwiedzili Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej na Krzeptówkach, cmentarz na Pęskowym Brzyzku oraz Gubałówkę. Nie zabrakło również wolnego czasu na spacer po Krupówkach. Wycieczka do Kazimierza Dolnego nad Wisłą i Nałęczowa okazała się męcząca z uwagi na odległość i czas spędzony w drodze. Większość uczestników po raz pierwszy odwiedziła tę część Polski. Uczestnicy zwiedzili Park Zdrojowy w Nałęczowie. Mieli okazję na degustację wód mineralnych oraz dowiedzieli się, dlaczego Nałęczów pokochali m.in. Stefan Żeromski i Bolesław Prus. Kazimierz Dolny zachwylił uczestników swoim usytuowaniem i przepięknymi krajobrazami. W Sandomierzu natomiast podążali śladami serialowego ojca Mateusza. W opactwie oo. Bernardynów w Leżajsku uczestnicy wysłuchali specjalnego koncertu zagranego na organach, które są jednymi z najstarszych w Polsce. Podczas kolejnej wycieczki zwiedzano Zamek w Łańcutie, jedną z najpiękniejszych rezydencji arystokratycznych w Polsce. Uczestnicy mogli podziwiać piękne pałacowe wnętrza, jak również zapoznać się z jedną z największych na świecie kolekcji XIX-wiecznych powozów.

Dzięki wspólnemu spędzaniu czasu, pomiędzy uczestnikami wyjazdów zawiązały się znajomości, które trwają nadal. Uczestnicy wycieczek, odwiedzając pracowników socjalnych, często dopytują, kiedy zostaną zorganizowane kolejne wyjazdy. Jak na razie najczęściej wspominanymi atrakcjami były koncert organowy w opactwie oo. Bernardynów i kazimierskie koguty.

Kolejny wyjazd, tym razem do Tokarni, odbędzie się już po oddaniu do druku jesiennego numeru „Głosu Podgórza”.

■ Joanna Janowska
specjalista pracy socjalnej

■ Renata Skrzypiec
starszy pracownik socjalny

Koordynatorzy projektu socjalnego „Razem w drogę – 2017”
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Filia nr 3

SZKOLNE ZMIANY W DZIELNICY XIII

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 29

Rok szkolny 2017/2018 Szkoła Podstawowa nr 29 im. Jana Matejki w Krakowie rozpoczęła z nadzieją, że uda się zapewnić warunki, w których można się uczyć, bawić i czuć bezpiecznie, mimo tak wielu zmian, związanych z reformą edukacji.

Aktualnie jesteśmy szkołą podstawową z oddziałami gimnazjalnymi. W 22 oddziałach uczy się 438 uczniów. Zajmujemy dwa budynki. Budynek Szkoły Podstawowej nr 29 i budynek dawnego, włączonego do naszej placówki Gimnazjum nr 34.

Do szkoły uczęszcza 40 przedszkolaków, 317 uczniów szkoły podstawowej i 81 gimnazjalistów. Kadra pedagogiczna to 56 nauczycieli.

Szkoła pracuje na jedną zmianę w godzinach od 8.00 do 16.15. Aby zapewnić właściwe warunki do nauki, odpowiednią bazę i pomoce dydaktyczne, lekcje prowadzone są w obu budynkach. W budynku przy al. Dembowskiego 12 organizowane są zajęcia dla oddziałów przedszkolnych, uczniów klas I–III, uczniów klas IV–VII. W budynku dawnego Gimnazjum 34 przy ul. Potebni 7 odbywają się lekcje dla uczniów klas II i III gimnazjum oraz częściowo dla uczniów klas VII.

Gimnazjaliści wszystkie lekcje odbywają w swoim dotychczasowym budynku. Do szkoły podstawowej przychodzą na wspólne szkolne uroczystości i spotkania. Już wcześniej od czasu do czasu korzystali z tutejszej sali gimnastycznej.

Uczniowie klas siódmych niektóre lekcje chemii, fizyki czy matematyki rozpoczynają w budynku gimnazjum po czym pod opieką nauczyciela przechodzą na pozostałe zajęcia do budynku szkoły podstawowej. W ten sposób zapewniamy im możliwość korzystania z odpowiednich pomocy dydaktycznych. Przyczynia się to również do integracji środowiska szkolnego.

Trudno wyrazić zdecydowaną ocenę przeprowadzanych zmian. Naszym zadaniem na obecnym etapie funkcjonowania szkoły jest zapewnienie płynności i efektywności procesu dydaktycznego. Na dzień dzisiejszy udało nam się spełnić zarówno te kryteria, jak i oczekiwania uczniów i rodziców.

■ Janina Krasicka
zastępca Dyrektora SP 29

Budynek Szkoły Podstawowej nr 29 przy al. Dembowskiego.
Fot. Jacek Młynarz

W NOWYM LICEUM

W wyniku reformy oświaty podgórskie Gimnazjum nr 35 im. Zofii Chrzanowskiej (przy ul. Limanowskiego 60/62), cieszące się dobrą opinią i osiągające bardzo wysokie wyniki w egzaminach (przez ostatnie lata z większości przedmiotów 8 i 9 stanin!), zostało przekształcone w 43 LO, zachowując siedzibę i dotychczasową patronkę.

Budynek 43 Liceum Ogólnokształcącego

Od 1 września w szkole uczą się gimnazjaliści (łącznie 8 klas drugich i trzecich) oraz licealiści (2 klasy), którzy w tym liceum zdecydowali się poszerzać wiedzę i umiejętności oraz rozwijać talenty i uzdolnienia. Jak informuje dyr. Bożena Skowronek, w nowej placówce zostały otwarte dwie klasy. Dodaje, że podobnie jak w gimnazjum, również w liceum kadra nauczycieli stara się zapewnić wszechstronny rozwój młodego człowieka i przygotować go do zdania matury i kontynuowania nauki na najlepszych uczelniach, a ponadto – do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu społecznym i stawiania czoła wyzwaniom współczesnego świata. Podkreśla: – W szkole już działają kółka stwarzające możliwość rozwijania zainteresowań uczniów. Są to m.in. zajęcia teatralne, fotograficzne, taneczno-sportowe. Można się również angażować w wolontariat. Atutem szkoły są także języki. Obok obowiązkowego angielskiego uczniowie mogą uczyć się hiszpańskiego, niemieckiego lub włoskiego.

Dyrektor zwraca też uwagę na doskonałe połączenie komunikacyjne z różnych stron Krakowa i jego okolic, jednoznaczność i kameralność szkoły. Zaznacza, że w nowym liceum nauczyciele nie tylko wymagają, ale przede wszystkim uczą, wskazując młodym ludziom drogę do dorosłości.

■ Maria Fortuna-Sudor
nauczyciel języka polskiego w XLIII LO,
dziennikarz tygodnika „Niedziela”

ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 2

Nazewnictwo i historia placówki

Zacznę od wyjaśnienia nazwy: „Zespół Szkół nr 2”, ponieważ budzi ona liczne nieporozumienia. Co do zasady jednostka, w ramach której działa: szkoła podstawowa i przedszkole samorządowe to zespół szkolno-przedszkolny. Z kolei różne kombinacje połączeń liceum ogólnokształcącego, gimnazjum, szkoły podstawowej i samorządowych przedszkoli funkcjonują pod nazwą Zespołów Szkół Ogólnokształcących. W roku szkolnym 2016/2017 na terenie miasta Krakowa istniało kilka Zespołów Szkół Ogólnokształcących łączących gimnazjum, szkołę podstawową i samorządowe przedszkole.

Biorąc pod uwagę powyższe rozróżnienia oraz rodzaj jednostek aktualnie wchodzących w skład Zespołu Szkół nr 2, jego nazwa stanowi wyjątek na rynku edukacyjnym. Dlaczego tak się dzieje? Ponieważ jako jedyni wywodzimy się ze szkolnictwa zawodowego.

W roku szkolnym 2009/2010 funkcjonowaliśmy jeszcze jako Zespół Szkół Zawodowych nr 3, w skład którego wchodziło Gimnazjum nr 51, Szkoła Zawodowa nr 25, Technikum Uzupełniające dla Dorosłych nr 21 oraz licea ogólnokształcące: XXXVII Liceum Ogólnokształcące, IV Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych oraz III Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych.

Z dniem 1 września 2010 powołano do życia Szkołę Podstawową nr 8 i włączono w strukturę Zespołu. Z tą chwilą dotychczasową nazwę Zespołu zmieniono na Zespół Szkół nr 2. W kolejnych latach, ze względu na brak naboru, zlikwidowano większość szkół i z całej wspomnianej różnorodności pozostało Gimnazjum nr 51 oraz Szkoła Podstawowa nr 8. Z dniem 1 września 2013 roku utworzono Samorządowe Przedszkole nr 27, które włączono w skład Zespołu Szkół nr 2.

Reforma oświatowa 2017 roku powoduje kolejną korektę w strukturze Zespołu – klasy Gimnazjum nr 51 (dwa oddziały klasy drugiej i jeden oddział klasy trzeciej, w sumie 57 uczniów) włączono do Szkoły Podstawowej nr 8, która wraz z Samorządowym Przedszkolem nr 27 stanowią Zespół Szkół nr 2 im. ks. prof. J. Tischnera.

Można założyć, że w najbliższym czasie nastąpi zmiana nazwy naszego Zespołu na Zespół Szkolno-Przedszkolny. Oczywiście nie mamy pewności, czy i kiedy to nastąpi oraz ewentualnie jaki zostanie nam przydzielony numer.

Baza i nauczanie

Po informacjach na temat struktury i nazwy naszego Zespołu, pora skupić się na infrastrukturze edukacyjnej oraz na tym co najważniejsze, czyli na uczniach i organizacji nauczania.

Od października 2004 roku pracujemy w dwóch budynkach szkolnych: w budynku przy ul. Goszczyńskiego 44 (budynek został przekazany Zespołowi w styczniu 2003 r.) oraz w budynku przy ul. Grochowej 23.

Początkowo do budynku przy ul. Goszczyńskiego zostały przeniesione klasy Gimnazjum nr 51, a na ul. Grochowej pozostała Szkoła Zawodowa i szkoły dla dorosłych, co znacznie rozładowało trudną sytuację lokalową Zespołu. Poprawiła się baza sportowa – pozyskaliśmy salę gimnastyczną i boiska zewnętrzne.

Od 2010 roku rozpoczęły się działania adaptujące budynek przy ul. Goszczyńskiego do potrzeb szkoły podstawowej, zaś bu-

Budynek Zespołu Szkół nr 2 przy ul. Grochowej.
Fot. Jacek Młynarz

dynek przy ul. Grochowej na potrzeby gimnazjum. W 2013 roku jedno piętro przy ul. Goszczyńskiego zaadaptowano na samorządowe przedszkole. Powstało zaplecze kuchenne i szkolna stołówka. Udostępniono dodatkowe wejście do budynku.

Reforma edukacji, wchodząca w życie w roku szkolnym 2017/2018 spowodowała konieczność dodatkowych prac adaptacyjnych i remontowych oraz pewne zmiany organizacyjne. Od 1 września 2017 roku oddziały klas V, VI i VII Szkoły Podstawowej nr 8 uczą się w budynku przy ul. Grochowej 23 w wyremontowanych salach lekcyjnych. Jedno pomieszczenie adaptowano na świetlicę szkolną, drugie na jadalnię. Przeorganizowano szkolne szatnie oraz udostępniono dodatkowe wejście do budynku.

Z kolei w budynku przy ul. Goszczyńskiego 44 funkcjonuje Samorządowe Przedszkole nr 27 (4 oddziały liczące łącznie 99 dzieci) i 8 oddziałów Szkoły Podstawowej (trzy oddziały klasy I, jeden oddział klasy II, dwie oddziały klasy III, dwa oddziały klasy IV). Oddziały Gimnazjum nr 51 (dwa oddziały klasy II, jeden oddział klasy III; łącznie 57 uczniów), włączone do Szkoły Podstawowej nr 8, uczą się w dotychczasowym budynku gimnazjum przy ul. Grochowej 23.

Zaden z budynków nie jest na tyle duży, aby umożliwić funkcjonowanie 8-letniej Szkoły Podstawowej nr 8 na jedną zmianę. Liczy ona bowiem już 11 oddziałów szkoły podstawowej i 3 oddziały gimnazjum, a docelowo: 16 oddziałów szkoły podstawowej. Obie zatem lokalizacje są potrzebne. Biorąc pod uwagę obowiązujące ramowe programy nauczania, podział klas między budynkami na I–IV oraz V–VIII, pozwoli na racjonalne wykorzystanie istniejącego potencjału. Podział ten wynika nie tylko z konieczności dyslokacji dużej liczby uczniów, ale i ze specyfiki edukacyjno-wiekowej.

Nasze najbliższe wyzwanie to rozbudowa bazy sportowej dla tak licznej grupy uczniów (aktualnie do Zespołu Szkół nr 2 uczęszcza łącznie 400 dzieci). Staramy się o budowę hali sportowej przy ul. Grochowej. Planujemy również reorganizację pracowni komputerowych i systematyczną wymianę sprzętu informatycznego. Na bieżąco będą prowadzone konieczne prace remontowe m.in. wymiana instalacji elektrycznej i renowacja podłóg.

■ Barbara Buczkowska
dyrektor Zespołu Szkół nr 2

PORUCZNIK ANTONI STAWARZ WE WSPOMNIENIACH WNUCZKI – MARII HUK

W chwili śmierci dziadka miałam 9 lat. Właściwie pamiętam go dobrze. Mieszkaliśmy u dziadków przy ul. Wrocławskiej (mieszkania wielopokoleniowe były wtedy normą), gdzie, nawiasem mówiąc, mieszkam do dzisiaj.

Byłam jego jedyną wnuczką i dziadek miał do mnie słabość. Jako ojciec był podobno oschły i wymagający. Najsilniej pamiętam okres poprzedzający śmierć dziadka. Po raz pierwszy widziałam go „połegającego” w szlafroku na łóżku. Dziadek nigdy nie poddawał się słabościom i widok takiego innego zupełnie dziadka był dla mnie zaskoczeniem. Jak się później okazało podczas sekcji, dziadek przeszedł dwa zawały, a trzeci go zabił.

Właśnie w tym czasie dziadek opowiadał mi o swoich wojennych przeżyciach. W czasie I wojny światowej walczył, o ile dobrze pamiętam, na froncie serbskim i tam został postrzelony w nogę. Kula utkwiała mu w kości i tam już do końca życia pozostała.

Jego wojenne opowieści bardzo mnie wciągały, bo obfitowały w różne mrozące krew w żyłach sytuacje. Nie pamiętam dokładnie czy opowiadał mi również o wydarzeniach z 31 października 1918 roku – zapewne tak, bo utkwiły mi w pamięci jego, jakże prorocze, słowa: że „historia jeszcze sobie o mnie przypomni”. Zapewne to była puenta większej całości.

W latach, które pamiętam dziadek całkowicie oddał się ziemi. Z pasją uprawiał dwa ogródki działkowe i ku przerażeniu mojej babci

Antoni Stawarz z żoną i dziećmi. Fot. z archiwum rodzinnego Marii Huk

i reszty rodziny znosił do domu obfite plony. Po jego śmierci rodzina doszła do wniosku, że w ten sposób zagłuszał gorycz zapomnienia. W tamtych latach, to jest do 1955 roku, w naszym domu nie poruszało się tematów politycznych. Były to mroczne czasy stalinowskie i obawiano się, że jako dziecko coś z tego wyniosę na zewnątrz.

Młodość dziadka była skromna, żeby nie powiedzieć: biedna. Pochodził z wielodzietnej rodziny. Ojciec jego był urzędnikiem kolejowym. Dziadek opowiadał, że rodzeństwo chodzące do szkoły miało do dyspozycji jedną parę butów, którą się wymieniało. Szkołę podstawową dziadek ukończył w Strzeszynie koło Biecza, a szkoły średnie w Nowym Sączu, gdzie w 1910 roku zdał maturę. Później zapisał się na wydział prawa UJ, ale ukończył tylko pierwszy rok studiów.

Już w szkole średniej rozpoczął działalność w tajnej organizacji niepodległościowej, gdzie spotkał i zaprzyjaźnił się m.in. z Józefem Kustroniem, późniejszym generałem, który poległ na polu bitwy w kampanii wrześniowej.

Dziadkowie pobrali się po wyzwoleniu w 1918 roku, do którego dziadek osobiście się przyczynił. W 1920 przyszła na świat moja mama, a potem dwójka kolejnych dzieci.

Jeszcze jako żołnierz dziadek był „rzucany” w różne miejsca na terenie Polski południowej i wschodniej, za nim oczywiście jechała rodzina. Chyba było im dosyć ciężko. Ponieważ „służba nie drużba”, dziadek często był na służbie, więc na pewno odbywało się to kosztem rodziny.

W II Rzeczypospolitej dziadkowi „podziękowano” w szczególny sposób – odesłano go w stan spoczynku z powodu rzekomego kalectwa – właśnie tej kuli, która w nodze dziadka utkwiała, ale nie powodowała żadnych dolegliwości. Według mojej wiedzy dziadek w okresie powojennym pracował w administracji.

W domu nie mówiło się szczególnie dużo o wydarzeniach sprzed lat, ale ja i tak wiedziałam, że dziadek dokonał czegoś wielkiego. Pamiętam, że po jego śmierci, w momencie ustawiania skromnego nagrobka rodzina zastanawiała się, czy o tajemniczym „czynie” wspomnieć na tablicy, ale ostatecznie z tego zrezygnowano. Dopiero Miasto Kraków, za rządów prezydenta Lassoty ufundowało płytę z wrytymi słowami „31 października 1918 roku wyzwolił Kraków spod władzy zaborczej”.

Ja sama natomiast nigdy nie angażowałam się politycznie i w ogóle nie jestem typem społecznika. Mam oczywiście swoje, ukształtowane od lat poglądy, ale ich nie ujawniam i rozmów na te tematy unikam. Tak umówiliśmy się ze znajomymi i dzięki temu udaje nam się zachować dobre relacje. Nie jest to oczywiście normalne, ale w obecnej chwili nie widzę innej alternatywy.

Przyznam, że nie zastanawiałam się nad zrywem mojego dziadka w kontekście historii Krakowa i zaboru austro-węgierskiego.

Dziadek był przede wszystkim człowiekiem czynu. Znalazł się w odpowiednim miejscu i czasie – koniec wojny był bliski, a równocześnie miał władzę i posłuch wśród podległych mu żołnierzy. Praca konspiracyjna była dobrze i zawnazas przygotowana. No i miał odwagę. Ryzykował wiele – bowiem w razie niepowodzenia groziła mu przysłowiowa kula w łeb.

A teraz coś gwoili rozweselenia. W rozmowie wymyskneło mi się kiedyś, że na początku II wojny światowej dziadek miał zakopać swoją szablę w ogródku (replika tej szabli jest wręczana rokrocznie zwycięzcom biegu sztafetowego wokół Rynku, w której biorą udział uczniowie czterech najstarszych krakowskich liceów). Podobno red. Mazan chciał jej szukać z licznikiem Geigera.

Mam w domu książki na temat oswobodzenia Krakowa w 1918 roku, do których czasem sięgam. Sam dziadek też napisał autorskie opracowanie tych wydarzeń w formie niewielkiej książki pt. *Gdy Kraków kruszył pęta*.

Na podstawie świadectwa i rozmowy z Marią Huk
zredagował Łukasz Mańczyk

Antoni Stawarz zmarł 19 października 1955 roku. Leży na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie kwatera LXV, rząd 11, grób 39.

Więcej na temat można przeczytać np. w artykule Janusza Tadeusza Nowaka, pracownika MHK: <http://www.stawarz.podgorze.pl/stawarz.html>, dostęp 2017/8/22.

Na stronie www.stawarz.podgorze.pl są też fragmenty pamiętnika, o którym wspomina Maria Huk.

Natomiast cała wydana tuż przed wybuchem II wojny światowej książka jest dostępna w niektórych bibliotekach: Antoni Stawarz, *Gdy Kraków kruszył peta. Kartki z pamiętnika oswobodzenia Krakowa w 1918 r.*, Kraków 1939.

■ Łukasz Mańczyk
lukasz.manczyk@gmail.com

IGŁA W STOGU SIANA, CZYLI NIEPODLEGŁOŚĆ PO PODGÓRSKU

Niemal wszyscy z nas kojarzą datę 11 listopada 1918 roku. Gdybyśmy przepytывali na wrywki, pewnie wielu z nas powiedziałoby, że to dzień odzyskania przez Polskę niepodległości po 123 latach zaborów. Tymczasem mało kto wie, że rzecz zaczęła się znacząco wcześniej i to w Podgórzu. Tak naprawdę zaczęło się w Płaszowie.

Plaszów był miejscem początku akcji wyzwolenia Krakowa w 1918 roku. 31 października grupa Polaków pod dowództwem ppor. Franciszka Pustelnika rozbroiła austriackich żołnierzy stacjonujących w koszarach urządzonych w dawnym zajęździe Pod św. Benedyktem. Był to jeden z pierwszych krakowskich obiektów opanowanych przez Polaków podczas wydarzeń 1918 roku, które doprowadziły do oswo-

bodzenia Krakowa i w konsekwencji odrodzenia niepodległej Polski. Grupa połączyła się później ze spiskowcami por. Antoniego Stawarza, którzy opanowali płażowski dworzec kolejowy i wspólnie ruszyli na lewy brzeg Wisły.

Pokrótce tak wyglądała ta historia. Niepodległość przyszła z Podgórza praktycznie bez jednego wystrzału. Powtórzmy zatem daty. Na tajnym spotkaniu w dniu 30 października 1918 rozpoczyna się powstanie w Twierdzy Kraków, a następnie porucznik Stawarz, przy pomocy zebranych kolejarzy rozesłał depeszę do najważniejszych placówek kolejowych w Galicji. Depesza ta obwieszczała prowincji informację o udanej rewolucji w Krakowie. Kolejarze mieli polecenie kierować pociągi z austriackimi żołnierzami do stacji Kraków-Płaszów. 31 października 1918 wczesnym rankiem oddziały Stawarza zajęły dworzec w Pławsiowie. Bez jednego wystrzału rozbrajano żołnierzy austriackich z pomocą harcerzy procokimskich, a następnie zajęto koszary w Podgórzu. W tryumfalnym pochodzie żołnierze przeszli do Rynku Głównego w Krakowie.

Wydarzenia tego dnia można uznać za początek niepodległości Polski. Po podporządkowaniu się rozkazom Bolesława Roi zajęto opuszczone przez Austriaków obiekty wojskowe w Krakowie. Wszystko zatem wydarzyło się jeszcze w październiku 1918 roku.

Piękna to historia, tylko czemu tak mało znana? To dobre pytanie i na nie chcemy odpowiedzieć poprzez zaproszenie do udziału w grze terenowej. Zaproszenie kierujemy szczególnie do młodych ludzi, którzy winni pamiętać o tej historii, aby przekazać ją dalej, tak jak nam przekazano.

Gra miejska „Niepodległość przyszła z Podgórza” rozpocznie się na Placu Niepodległości 27 października o godz. 10.30. Jej trasa będzie prowadzić poprzez historyczne miejsca Starego Podgórza. Każdy z punktów będzie odtworzeniem tamtych wydarzeń w strojach z epoki.

Do udziału w grze można zgłaszać się już dziś wysyłając e-maila na: fundacjaanma@gmail.com lub dzwoniąc: 793 293 999, 600 211 211. Na uczestników czekają atrakcyjne nagrody i niezwykła przygoda! W grze mogą brać udział całe rodziny, klasy, zespoły szkolne.

Mamy nadzieję, że ta wyjątkowa lekcja przyczyni się do zachowania naszej historii w pamięci potomnych.

■ Mariusz Kuś

ZLOT MŁODZIEŻY SZKÓŁ IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI

Kościuszek powrócił. Przybył do Krakowa, odwiedził mieszkańców miasta, spotkał się z młodzieżą ze szkół noszących jego imię. Od 12 do 15 października 2017 roku czuliśmy intensywnie duchową obecność Naczelnika wśród nas. Pomimo dwustu lat mijających właśnie od jego śmierci, myśl i przesłanie jakie nam zostawił, są nadal żywotne. Przekonał się o tym szczególnie w te październikowe dni. Wszystko za sprawą Zlotu Młodzieży Szkół im. Tadeusza Kościuszki, który był swoistą kulminacją obchodów Roku Tadeusza Kościuszki ustanowionego przez Konferencję Generalną UNESCO oraz Senat Rzeczypospolitej Polskiej. Zlot objęty został honorowym patronatem Andrzeja Dudy, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz był jednym z najważniejszych punktów oficjalnych obchodów dwóchsetlecia śmierci Naczelnika.

Był to czas niezwykle, szczególnie dla uczniów IV Liceum Ogólnokształcącego w Krakowie, czyli najstarszej szkoły w Polsce noszącej imię „bohatera dwóch narodów”. Podgórska Czwórka była jednym z organizatorów Zlotu – wraz z Komitetem Kopca Kościuszki w Krakowie, ZHP Chorągwią Krakowską im. Tadeusza Kościuszki oraz Polskim Towarzystwem Schronisk Młodzieżowych. Dla IV LO w Krakowie wyjątkowość tego przedsięwzięcia była tym większa, że na rok 2017 przypada 125-lecie szkoły i Zlot wpisywał się w szerszy projekt edukacyjny „Wokół Tadeusza Kościuszki – Patrona Szkoły”, przy realizacji którego Czwórka współpracuje ściśle z wieloma instytucjami, w tym z Radą Dzielnicy XIII Podgórze.

Zlot Młodzieży Szkół im. Tadeusza Kościuszki zainaugurowany został 12 października uroczystościami na Kopcu Kościuszki, w których brali udział przedstawiciele władz samorządowych, poczty sztandarowe szkół Kościuszkowskich oraz młodzież i grono pedagogiczne z IV LO w Krakowie. Ważny punkt ceremonii stanowiło ślubowanie uczniów klas pierwszych podgórskiej Czwórki, którzy następnie wraz z pozostałą młodzieżą brali udział w niezwykle i zapadającym w pamięć korowodzie z pochodniami pnącym się na szczyt Kopca. Wielką atrakcją było także „ochrzzczenie” i zasadzenie nowej odmiany róży nazwanej ku czci Naczelnika „Tadeusz Kościuszek”, a wyhodowanej specjalnie na tę okazję przez Łukasza Rojewskiego, prezesa Polskiego Towarzystwa Różanego.

Zlot Szkół Kościuszkowskich 2. Fot. Grzegorz Piotrowicz

Drugi dzień Zlotu rozpoczął się grą terenową „Śladami Tadeusza Kościuszki w Krakowie” organizowaną przez ZHP Chorągiew Krakowską, a popołudniu na krakowskich Plantach pomiędzy ulicami św. Anny i Szewską zasadzony został pamiątkowy platan. Obecność roślinnych akcentów w programie wydarzeń nie jest bynajmniej przypadkowa, Kościuszek bowiem pasjonował się projektowaniem ogrodów i hodowlą roślinności – urządził m.in. słynny skalny ogródek w West Point na zboczach klifu nad rzeką Hudson.

W sobotnie przedpołudnie, w kinie Kijów, swój spektakl teatralny poświęcony Kościuszcze „Opowieść sceniczna. Łączmy serca...” z udziałem młodzieży z IV LO pokazała wielka przyjaciółka Czwórki, pani Barbara Wachowicz. Dla uczniów pierwszych klas podgórskiego liceum był to kolejny etap wprowadzenia ich w społeczność Kościuszkowców – do Księgi Szkoły zostały wpisane nazwiska tych, którzy podczas ślubowania składali przysięgę na sztandar szkoły oraz tych, którzy uzyskali najwyższe wyniki w tegorocznej rekrutacji. Na scenę zaproszono również zwycięzców miejskiej gry terenowej oraz laureatów szkolnego konkursu na grę miejską i konkursów organizowanych przez Komitet Kopca Kościuszki na film i mural o Naczelniku. A o godz. 15.00 uczestnicy Zlotu wraz z mieszkańcami Krakowa zebrali się na Krakowskim Rynku, by w czapkach – krakuskach zrobić sobie zdjęcie z samym Tadeuszem Kościuszką! W Naczelnika wcielił się krakowski aktor Tomasz Schimscheiner, a zdjęcie (do pobrania na stronie krakow.pl) z drabiny wozu strażackiego wykonał Wiesław Majka. Zebrani na Rynku Kościuszkowcy wzięli następnie udział w Lekcji Śpiewania z Biblioteką Polskiej Piosenki.

Kościuszek powrócił. Krakowian poinformował o tym donośny głos Dzwonu Zygmunta bijącego 15 października podczas uroczystości w Katedrze Wawelskiej kończących Zlot. „Tylko wierność ludziom, czyni z nas człowieka” – tę myśl Naczelnika nieśli ze sobą uczestnicy niedzielного biegu „5 dla Kościuszki” będącego ostatnim akcentem październikowych uroczystości.

■ Joanna Rzońca
nauczyciel wiedzy o kulturze w IV LO w Krakowie

ZAPROSZENIE NA WARSZTATY DZIENNIKARSKIE W NOWYM XLIII LO!

Lubisz obserwować otaczający świat, w tym szczególnie najbliższą okolicę? Interesuje cię to, co dzieje się wokół: w twojej szkole, na twoim osiedlu, w Dzielnicy, w Krakowie? Potrafisz oddzielić świat wirtualny od realnego? Lubisz komentować to, co się dzieje? Jesteś uczniem klasy VII szkoły podstawowej lub II gimnazjalnej na terenie Dzielnicy XIII? Jesteś dociekliwy, uważny? Potrafisz swoje spostrzeżenia i przemyślenia oraz pozyskane informacje przekazać innym w formie pisemnej? Jeśli na większość powyższych pytań odpowiedziałas / odpowiedziałeś twierdząco, to zaproszenie na warsztaty dziennikarskie jest skierowane właśnie do Ciebie!

Już w listopadzie w XLIII LO (przy ul. Limanowskiego 60/62 w Krakowie, dawnym Gimnazjum nr 35) rozpoczną się warsztaty dziennikarskie, w ramach których będziemy poznawać tajniki tego niezwykle interesującego, ale też niezmiernie odpowiedzialnego zawodu. Wszak to nie przypadek, iż o mediach i dziennikarzach mówi się, że są czwartą władzą! W czasie zajęć będzie możliwość poznania form publicystycznych i praktycznego ich wykorzystania. A najlepsze, powstałe w ramach warsztatów teksty publicystyczne, bądź ich fragmenty, będą publikowane na łamach „Głosu Podgórza”, czyli na tych samych łamach, na których czytacie niniejsze zaproszenie.

O dokładnym terminie rozpoczęcia zajęć dziennikarskich, które będą się odbywać w czwartki w godzinach popołudniowych, dyrektorzy i poloniści podgórskich szkół zostaną poinformowani i poproszeni o przekazanie zaproszenia swym uczniom. A ja już dzisiaj zapraszam na wspólne czwartkowe spotkania!

■ Maria Fortuna-Sudor
dziennikarz tygodnika „Niedziela”

NOWOŚCI W CENTRUM KULTURY PODGÓRZA

Chcesz zapisać się na ulubione zajęcia lub kupić bilet na interesujący koncert nie wychodząc z domu? Teraz jest to możliwe! W roku kulturalnym 2017/2018 Centrum Kultury Podgórze uruchomiło internetowy system zapisów na zajęcia i sprzedaż biletów. Wprowadzony został również program lojalnościowy, w ramach którego można uzyskać bezpłatny lub rabatowany wstęp na wybrane wydarzenia organizowane przez CKP. Poszerzona została oferta dla Seniorów. Nowością są też warsztaty renowacji elementów drewnianych.

W internetowym systemie znajduje się pełna oferta kulturalna i edukacyjna Centrum Kultury Podgórze oraz wszystkich podległych filii, tj. Dworu Czeczów, Ośrodka Ruczaj, Teatru Praska 52, Centrum Sztuki Współczesnej Solvay i Klubów: Kliny, Piaskownica, Iskierka, Kostrze, Przewóz, Pychowice, Rybitwy, Skotniki, Soboniowice, Tyniec, Wola Duchacka, Wróblowice oraz Zbydniowice. Nie wychodząc z domu można zapisać się m.in. na: zajęcia muzyczne, taneczne (balet

lub taniec nowoczesny), plastyczne (Akademia Plastyczna, Studio Architektury Kreska), językowe (np. angielski dla najmłodszych), warsztaty fotografii cyfrowej, warsztaty robotyki, warsztaty koronki klockowej, do klubu gier planszowych i klubu bilardowego, albo kupić bilet na koncert lub inne ciekawe wydarzenia organizowane przez Centrum Kultury Podgórze. System jest dostępny na stronie internetowej: ckpodgorza.pl oraz poprzez profil CKP na Facebooku. Zawiera wszystkie niezbędne informacje o zajęciach i wydarzeniach znajdujących się w ofercie CKP – termin, lokalizację, liczbę dostępnych miejsc oraz cenę. Jest prosty w obsłudze i przyjazny dla użytkownika.

Oprócz internetowego systemu funkcjonuje również tradycyjna forma zapisów na zajęcia i sprzedaży biletów – została jednak wzbogacona o możliwość płatności kartą. Terminale płatnicze są dostępne w siedzibie Centrum Kultury Podgórze (przy ul. Sokolskiej 13) i we wszystkich filiach.

Nowością wprowadzoną z początkiem roku kulturalnego 2017/2018 są też karty lojalnościowe – „Podgórze w Kulturze” oraz „Karta Seniora”. Pierwsza dedykowana jest stałym uczestnikom wydarzeń kulturalnych organizowanych przez CKP i podległe filie – uprawnia do darmowego lub rabatowego wstępu na wybrane z nich. Druga – „Karta Seniora” – to propozycja dla osób 60+. Jej posiadacze mają zagwarantowany bezpłatny lub rabatowany udział w wybranych zajęciach i spotkaniach w CKP adresowanych do Seniorów. Zakup każdej z kart to koszt 10 zł – z terminem obowiązywania na dany rok kulturalny (do sierpnia 2018).

Warto również dodać, że oferta CKP skierowana do osób 60+ wzbogaciła się o wyjątkową muzyczną propozycję. W roku kulturalnym 2017/2018 Seniorzy (posiadacze karty lojalnościowej Centrum Kultury Podgórze) mogą kupić bilet zniżkowy – w cenie 5 zł – na piątkowe i sobotnie koncerty w Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie. – Wierzę, że ta propozycja spotka się z zainteresowaniem Seniorów, a wizyty w Filharmonii zapiszą się na stałe w ich kalendarzach. Serdecznie zapraszam – mówi Anna Grabowska, Dyrektor Centrum Kultury Podgórze. Ze względu na przyznany rabat, bilety w promocyjnej cenie można nabyć wyłącznie w Centrum Kultury Podgórze (bilety w kwocie 5 zł nie będą sprzedawane indywidualnie w kasie Filharmonii).

CKP nie zapomina również o najmłodszych. Niedawno wyremontowano i wyposażono Kącik Malucha – dzieci już od progu witają żywe kolory i bajkowe postacie. Pomieszczenie jest ogólnodostępne. Można z niego korzystać nieodpłatnie, w godzinach otwarcia Centrum Kultury Podgórze. Nowością w ofercie CKP adresowanej do młodzieży i dorosłych są natomiast warsztaty renowacji elementów drewnianych, które ruszyły w październiku br. i cieszą się dużym zainteresowaniem. Zajęcia odbywają się raz w tygodniu i trwają 3 godziny. Centrum Kultury Podgórze udostępnia uczestnikom warsztatów odpowiednie pomieszczenie i wszystkie niezbędne narzędzia.

Ponadto, w siedzibie Centrum (przy ul. Sokolskiej 13) został także uruchomiony stały punkt informacyjno-sprzedażowy, czynny w dogodnych dla mieszkańców godzinach – 9.00-21.00, od poniedziałku do piątku. Odwiedzając go można nie tylko zapisać się na zajęcia czy kupić bilet na organizowane przez Centrum wydarzenia, ale również zapoznać się z całościową ofertą Centrum Kultury Podgórze i wszystkich filii. W punkcie są również do nabycia karty lojalnościowe „Podgórze w Kulturze” oraz „Karta Seniora”. Informacje są także udzielane telefonicznie (pod numerem: 12 656 36 70 wew. 30) oraz mailowo (e-mail: info@ckpodgorza.pl) w godzinach pracy punktu.

■ Joanna Pieczonka
Centrum Kultury Podgórze

Fot. CKP

PRZYSTANEK PKP KRAKÓW PODGÓRZE

1

Koleje nareszcie powróciły do tradycyjnej, historycznej nazwy PKP Kraków Podgórze. Swoją karierę kończy tym samym nazwa Kraków Krzemionki, którą nadano przystankowi wraz z jego ponownym otwarciem w 1980 r. Od kolejnego przekazania do użytku pasażerom, połączonego ze zmianą nazwy, dzieli nas już tylko tydzień.

Przystanek PKP Kraków Podgórze wraz z przystankiem Kraków Zabłocie znajdują się na dwóch końcach powstającej łącznicy kolejowej, z której korzystać będą przewozy osobowe. Jak już wcześniej pisaaliśmy w „Głosie Podgórza”, pominięcie stacji PKP Kraków Płaszów spowoduje skrócenie przejazdów w kierunku Skawiny, Oświęcimia, czy Zakopanego. Obiekt ten zostanie włączony do systemu SKM, tj. Szybkiej Kolei Miejskiej nazywanej też Aglomeracyjną.

Sam przystanek PKP Kraków Podgórze w swej nowoczesnej szacie jest gotowy powiedzieć nam o około 97%. Realizatorem tego obiektu jest ekipa budowlana pod kierownictwem Tomasza Wójcika z Budimexu. Nadzór inwestorski sprawują PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. poprzez firmę zewnętrzną (konsorcjum firm MP-MOSTY Sp. z o.o. i INKO Consulting Sp. z o.o.). Trwają jeszcze ostatnie prace wykończeniowe. Sukcesywnie dokonywane są odbiory techniczne, których zadaniem jest sprawdzenie jakości wykonanych prac oraz wydanie certyfikatów dopuszczających obiekt do ruchu kolejowego, jak i obsługi ruchu pasażerskiego.

Obiekt składa się faktycznie z dwóch części. Część peronowa z dwoma torami kolejowymi na górze, a na dole budynek dworca wraz z zapleczem technicznym, sanitarnym i pomieszczeniami do obsługi podróżnych. Całość przystosowana jest dla osób niepełnosprawnych.

Główne wejście tak do budynku, jak i na perony znajduje się od ul. Wielickiej. Przystanek autobusowy mieści się przy wejściu do niego, natomiast przystanek tramwajowy zaledwie 50 metrów dalej. Kolejnym udogodnieniem dla podróżnych jest znajdujący się około 100 metrów dalej terminal autobusowy MPK.

Z poziomu ulicy na peron, znajdujący się ponad 10 m wyżej, podróżni mogą się dostać tradycyjnymi schodami, schodami ruchomymi

mi lub windą. Z peronu można zejść także do przejścia podziemnego, a stamtąd na nowo zagospodarowany Plac Przystanek. Zorganizowano tam nowy pieszo-jedyny układ komunikacyjny z parkingiem i postojem taxi.

Pierwsze pociągi do Zakopanego oraz Oświęcimia i dalej pojadą tędy wraz z nowym rozkładem jazdy 10 grudnia 2017r.

2

Pamiętam tę stację u podnóża Krzemionek także z jednego szczególnego powodu. Wspominam epizod związany z realizacją w 1959 roku filmu „Awantura o Basię”. Byłem wówczas uczniem Szkoły Podstawowej nr 29, która znajduje się kilkaset metrów od niej. Wraz z kolegami załapaliśmy się jako statyści do kilku filmowych ujęć z naszym udziałem i na jej tle.

W filmie wystąpiły gwiazdy takie jak Małgorzata Potocka, Jerzy Kamas, Leonard Pietraszek czy Bogumił Kobiela. Całość reżyserowała Maria Kanievska. Scenariusz powstał na podstawie powieści Kornela Makuszyńskiego. Premiera odbyła się 3 listopada 1959 roku.

3

Na starym budynku dworca wisi tablica informacyjna o treści: „Stacja kolejowa na turystycznym szlaku kolejowym przez Karpaty”, co daje przedsmak miejsc, w które można z niej dotrzeć.

Warto także na niej wysiąść. Stacja po otwarciu będzie znowu ważnym punktem dla obsługi ruchu turystycznego. Znajduje się bowiem w sąsiedztwie historycznego kopca Krakusa, starego Cmentarza Podgórskiego, słynnego Wzgórza Lasoty z kościołkiem św. Benedykta i poaustriackim fortem, a teraz także Muzeum Podgórza.

Bez względu na zmianę nazwy przystanek dalej mieści się na terenie Krzemionek Podgórskich, zwanych potocznie Krzemionkami, które tyle lat dawały nazwę tej stacji.

Mam nadzieję, że stary budynek stacji PKP Kraków Podgórze, zostanie kiedyś wpisany do rejestru zabytków i stanie się nie tylko miejscem przesiadkowym, ale i atrakcją turystyczną na terenie Dzielnicy XIII Podgórze.

■ Henryk Czechowski
portal binfo.media.pl

Fot. Jacek Młynarz

HISTORIA NIEJEDNEGO PRZYSTANKA

W 1884 roku powstaje przystanek Kraków Podgórze. Z tym że terytorialnie nie ma nic wspólnego z miastem Podgórze, bowiem powstaje na terenie wsi Płaszów. Początkowo w ogóle nie odwołuje się do nazwy tej wsi. Obecnie na tym miejscu istnieje dworzec Kraków Płaszów, usytuowany na końcu ulicy Dworcowej.

Rok później, w 1885 roku powstaje na Krzemionkach przystanek Podgórze Miasto, bliżej miasta Podgórze. Ten aktualnie przebudowywany, którego dotyczy artykuł Pana Henryka Czechowskiego.

W związku z powstaniem w 1885 roku na Krzemionkach przystanka Podgórze Miasto, dotychczasowy przystanek Kraków Podgórze po zaledwie roku istnienia zmienia swoją nazwę na Podgórze Płaszów. Z jednej strony zachowane zostaje podkreślenie gospodarczego związku z Podgórzem, z drugiej zaś w nazwie po raz pierwszy pojawia się wieś, na terenie której się mieści. Dzieje się to celem odróżnienia dwóch, równocześnie działających w niedalekim sąsiedztwie stacji, Podgórze Miasta i Podgórze Płaszowa.

Żeby opowieść jeszcze bardziej skomplikować, w roku 1923 owa stacja na dwuczłonowej etymologii, Podgórze Płaszów zmienia nazwę na Kraków Płaszów, pod którą to funkcjonuje także przez cały okres okupacji hitlerowskiej i aż do chwili obecnej.

Dzieje się to, co warto podkreślić, już po roku 1915, a więc po zjednoczeniu Podgórza z Krakowem. Nazwy przystanka nie może więc bronić np. Rada Miasta Podgórze, która w tym czasie już od ośmiu lat nie istnieje.

W ten oto sposób, w roku 1923 Podgórze traci nazwę swojego przystanka, który nigdy nie był położony na jego terytorium.

W latach 1888–1911 istnieje stacja Podgórze Bonarka. Początkowo jako węzeł tzw. linii cyrkumwalacyjnej (obwodowej), o której też warto byłoby kiedyś szerzej napisać. Stworzono ją po to, by omijać ówczesne centrum miasta. Służyła zaopatrzeniu wojska w ramach „Twierdzy Kraków”, przewozom towarowym i bardzo rzadko – pasażerskim. Łączyła Łobzów z Płaszowem i Bonarką. Jej kariera w tym charakterze skończyła się bardzo szybko, już po 23 latach od wybudowania, wraz z rozszerzeniem Krakowa w ramach realizacji planu „Wielkiego Krakowa” zaproponowanego przez prezydenta Juliusza Lea. Rozszerzenie Krakowa linia cyrkumwalacyjna dosłownie by blokowała.

Potem Podgórze Bonarka funkcjonuje jako stacja dwukierunkowa. Zmienia nazwę na Kraków Bonarka w 1923 roku, tym samym co omawiana wyżej stacja. Nie jest to więc dobry dla Podgórza rok.

Ale to nie koniec! Była jeszcze stacja Podgórze Wisła, budowana w latach 1908–1910, ulokowana na Zabłociu. Została rozebrana w latach 2002–2005. „Kraków lubi pozbywać się zabytków”, podsumowuje ten fakt Dominik Lulewicz, specjalista od małopolskiego kolejnictwa. Przypomina również, że w fazie planowania była jeszcze stacja dla kolei wąskotorowej Podgórze Lubień. „Pozostała na papierze”, kwituje.

Podgórskie w proveniencji stacje z jednej więc strony powstają jak grzyby po deszczu i równie szybko przechodzą zmianę nazwy lub, jak Podgórze Wisła, nie powstają w ogóle.

Przez dłuższy czas Podgórzu pozostaje cieszyć się jedynie nazwą przystanka Podgórze Miasto, utrzymaną po zjednoczeniu z Krakowem (1915). Przez długie, długie lata po tym, jak Podgórze jako samodzielne miasto już nie istniało. Stan ten trwa do generalnego remontu przystanka w roku 1980, a więc „przeżywa” aż o 65 lat miasto, które dało mu nazwę.

Stacja Podgórze Bonarka, początkowo węzeł linii cyrkumwalacyjnej (obwodowej), potem zaś dwukierunkowy przystanek Podgórze Bonarka i wreszcie Kraków Bonarka. Zdjęcie pochodzi z lat '30 XX wieku. Fot. ze zbiorów MHK

W 1980 roku przystanek ten otrzymuje nazwę Kraków Krzemionki, w związku z tym, że od zawsze jest położony na terenie Krzemionek. O tym że Krzemionki to jedynie nazwa potoczna, a nazwa pełna brzmi „Krzemionki Podgórskie”, twórcy nazwy niestety zapominają. Przystanek ten nosi więc niekojarzącą się laikom z Podgórzem nazwę Kraków Krzemionki. Dzieje się tak w latach 1980–2017.

Na 27 lat nazwa „Podgórze” znika w ogóle z kolejnictwa. Historia jednak okazuje się choć „nierychliwa, lecz sprawiedliwa”, ponieważ w roku 2017 Podgórze nie dość że odzyskuje podgóorską nazwę przystanka, to jeszcze na terenie dużo bardziej niż na początku związanym z miastem.

Dzisiejszy przystanek Kraków Podgórze, to wielokrotnie przebudowany przystanek Podgórze Miasto, powstały w 1884 roku. Po 133 latach od powstania doczekał się kolejnej, trzeciej już nazwy. Może ostatniej?

■ Łukasz Mańczyk
lukasz.manczyk@gmail.com

Za konsultację tekstu i wyszukanie zdjęć „Głos Podgórza” dziękuje Panu Dominikowi Lulewiczowi z Muzeum Historycznego Miasta Krakowa.

Widok z Kopca Krakusa z końca XIX wieku przedstawia m.in. ówczesny przystanek Podgórze Miasto, przemianowany następnie na Kraków Krzemionki, a od jesieni 2017 roku Kraków Podgórze. Fot. ze zbiorów MHK

KOMUNIKATY V KOMISARIATU POLICJI

Apel policji w sprawie zgłaszania prób wyłudzeń od seniorów

W związku ze wzrostem w ostatnich miesiącach oszustw polegających na podszywaniu się przestępców za tzw. „wnuczków” lub „policjantów” na terenie miasta Krakowa, w tym między innymi na obszarze Dzielnicy XIII Podgórze, Komisariat Policji V w Krakowie zwraca się do mieszkańców z poniższym komunikatem.

Mając na uwadze bezpieczeństwo wszystkich mieszkańców, a w szczególności osób starszych, którzy coraz częściej padają ofiarami przestępstw popełnianych przez osoby podszywające się telefonicznie pod funkcjonariuszy Policji różnych wydziałów, Komisariat Policji V w Krakowie zwraca się z prośbą i apelem o natychmiastowe powiadamianie Policji za pośrednictwem numeru telefonu 997 o przypadkach, w których w/w osoby informują w prowadzonych rozmowach telefonicznych, że muszą „zabezpieczyć Państwa pieniądze” przed hakerami lub do celów procesowo-sledczych, a także wyrażają chęć odbioru pieniędzy na opłacenie likwidacji wypadku drogowego z udziałem osoby najbliższej.

Aby uniknąć zagrożenia i nie stać się ofiarą oszustwa, funkcjonariusze Policji nalegają, aby natychmiast przerwać połączenie telefoniczne w sytuacji, kiedy osoba dzwoniąca podaje się za członka rodziny lub policjanta, a następnie niezwłocznie powiadomić jednostkę Policji.

Parkowanie

W ostatnich miesiącach nastąpił wzrost liczby zgłoszeń dotyczących niewłaściwego parkowania na terenie Dzielnicy XIII Podgórze. Mieszkańcy czynili to zazwyczaj za pośrednictwem internetowej Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa, zgłaszając potrzebę zaprowadzenia porządku w tej kwestii.

Spełniając te oczekiwania, a równocześnie chcąc uchronić mieszkańców osiedli, przy których usytuowane są ogólnodostępne parkingi przed postępowaniem mandatowym i coraz częstszymi waśniami międzysąsiedzkimi, funkcjonariusze Komisariatu Policji V w Krakowie apelują o parkowanie tylko w miejscach wyznaczonych.

Wobec nieprawidłowo parkujących kierowców będą wdrażane postępowania mandatowe.

Komisariat Policji V w Krakowie
ul. Zamoyskiego 20/22
tel. 12 61 52 916, fax: 12 61 52 236,
mail: kp5@krakow.policja.gov.pl

PRZEJAZD ROWEROWY

Krakowscy rowerzyści już mogą jeździć nowym przejazdem rowerowym przez ul. Na Zjeździe. Właśnie zakończyły się prace nad realizacją zwycięskiego zadania z dzielnicowego budżetu obywatelskiego.

Projekt zadania został zgłoszony do II edycji budżetu obywatelskiego jako zadanie dzielnicowe na obszarze naszej „13”. Pełna nazwa zadania to *Wyznaczenie przejazdu rowerowego przez ul. Na Zjeździe w przedłużeniu ul. Józefińskiej, wraz z budową dróg dla rowerów umożliwiających dojazd do przejazdu rowerowego*. Jego pierwotny, założony koszt to 115 000,00 zł.

Realizacja zadania trwała znacznie dłużej niż początkowo zakładano. W 2016 r. opracowano dokumentację projektową, której koszt wyniósł 14 699,73 zł. Na jej podstawie, jeszcze w tym samym roku, rozpisano dwa postępowania przetargowe. Pierwszy przetarg nie został rozstrzygnięty z powodu braku ofert, w drugim natomiast złożone oferty przekraczały zabezpieczone środki finansowe. Z tego powodu realizacja zadania została przełożona na rok następny. W 2017 r. odbyły się kolejne dwa przetargi. Pierwszy ponownie został unieważniony z powodu braku ofert. Na szczęście udało się rozstrzygnąć czwarty z kolei przetarg. Wpłynęła w nim tylko jedna oferta złożona przez firmę SAMBUD Józef Parzył na kwotę 189 997,42 zł. Brakujące środki dołożyła Rada Dzielnicy XIII Podgórze i dzięki temu dnia 21 lipca podpisana została umowa na realizację przejazdu rowerowego. Dodatkowo, Rada Dzielnicy XIII jeszcze w tym rok zabezpieczyła środki finansowe (25 tys. zł) na remont sąsiadującej z inwestycją części chodnika, której zadanie z budżetu obywatelskiego nie obejmowało. Zagospodarowaniem zieleni zajmie się Zarząd Zieleni Miejskiej.

W wyniku projektu przebudowane zostały chodniki, powstała ścieżka rowerowa łącząca dwa odcinki ul. Józefińskiej oraz przejazd rowerowy przez ul. Na Zjeździe. Projekt uwzględnił prze-

budowę sygnalizacji świetlnej oraz wprowadzenie dodatkowego oznakowania poziomego i pionowego.

Celem projektu jest stworzenie optymalnego połączenia Starego Podgórza (i poprzez Kładkę Ojca Bernatka również Kazimierza) z Zabłociem i Płaszowem. Nie tylko skrócił się czas przejazdu, ale przede wszystkim poprawiło się bezpieczeństwo rowerzystów. Aby przejechać przez skrzyżowanie ul. Limanowskiego i ul. Na Zjeździe nie musimy już jechać ruchliwą ulicą Limanowskiego. Teraz możemy wybrać połączone ze sobą obie części ul. Józefińskiej i ul. Lwowską.

Wierzymy, że ta i podobne rowerowe inwestycje przyczynią się do przesiadki kolejnych osób, na szybki, ekologiczny i zdrowy środek transportu jakim jest rower.

■ Jacek Młynarz

z-ca przewodniczącego Rady i Zarządu Dzielnicy XIII Podgórze

PODGÓRSKIE WSPÓLNE KWESTOWANIE!

Tradycja kwestowania na krakowskich cmentarzach sięga połowy XIX stulecia, kiedy w dniu Wszystkich Świętych liczne filantropijne towarzystwa zaczęły organizować dobroczynne zbiórki. Choć krakowska prasa zarzucała wówczas zbyt wielką mnogość konkurujących ze sobą kwest, Krakowianie hojnie wspierali je datkami, pamiętając w tym wyjątkowym dniu nie tylko o zmarłych, ale też o biednych i potrzebujących. Do dziś na krakowskich cmentarzach spotkać można licznych wolontariuszy z puszkami kwestarskimi. Jak niegdyś, wciąż prowadzone są zbiórki dobroczynne, a wraz z nimi wyjątkowa, społeczna kwesta na rzecz ratowania zabytkowych nagrobków najstarszych krakowskich nekropoli.

Fot. Paweł Kubisztal

Liczące dziś ponad 100 lat cmentarze są nie tylko plenerową galerią rzeźb autorstwa najznakomitszych artystów, lecz przede wszystkim, miejscem, w którym zapisana jest historia miasta i jego mieszkańców. Niestety wiele cennych artystycznie i historycznie nagrobków, nie posiadających obecnie prawnych dysponentów, popadło przez lata w zapomnienie i ruinę. Dzięki zapoczątkowanej w latach 80. XX wieku przez Obywatelski Komitet Ratowania Krakowa kweście kolejne nagrobki zaczęły odzyskiwać dawną świetność. Kontynuując tę tradycję Stowarzyszenie PODGORZE.PL, już po raz dwunasty zaprasza na podgóorską kwestę na Nowym Cmentarzu Podgórskim. Od tego roku partnerem kwesty jest Rada Dzielnicy XIII Podgórze.

Dzięki dotychczasowym zbiórkom udało się odrestaurować siedem zabytkowych nagrobków, przywracając pamięć mieszkańców dawnego Wolnego Królewskiego Miasta Podgórza. Wciąż jednak wiele zapomnianych i zaniedbanych nagrobków podgórskiej nekropoli wymaga szybkiej konserwacji. Zapraszamy zatem wolontariuszy i darczyńców do wsparcia XII podgórskiej kwesty na rzecz odnowy zabytkowych nagrobków. W tym roku wspólnie kwestujemy na Nowym Cmentarzu Podgórskim w niedzielę 29 października i we wtorek 1 listopada od godziny 10.00 do 18.00.

■ Elżbieta Lang

Stowarzyszenie PODGORZE.PL

Fot. Jacek Młynarz

Jacek Majchrowski
Prezydent Miasta Krakowa
Bogusław Kośmider
Przewodniczący Rady Miasta Krakowa
Tomasz Daros
Przewodniczący Rady i Zarządu
Dzielnicy I Stare Miasto
Jacek Bednarz
Przewodniczący Rady i Zarządu
Dzielnicy XIII Podgórze

zapraszają

ROCZNICA WYZWOLENIA KRAKOWA SPOD WŁADZY ZABORCZEJ

27 X

10:00

Urząd Miasta Krakowa | Rynek Podgórski 1

**ZŁOŻENIE KWIATÓW POD TABLICĄ
POŚWIĘCONĄ LEGIONISTOM PODGÓRSKIM
POLEGŁYM ZA OJCZYZNĘ**

cmentarz Rakowicki
/zbiórka o godz. 9:50 przy bramie od strony ul. Rakowickiej/

**ZŁOŻENIE KWIATÓW NA GROBIE
KPT. ANTONIEGO STAWARZA**

HISTORYCZNY SPACER PO CMENTARZU
*Drogi do Niepodległej - Bohaterowie Insurekcji
Kościuszkowskiej*

10:30

**Międzyszkolny Ośrodek Sportowy
Kraków - Zachód | pl. Na Groblach 23**

**BIEG SZTAFETOWY O SZABLĘ
KPT. ANTONIEGO STAWARZA**

Podgórze | pl. Niepodległości
Niepodległość zaczęła się w Podgórzu
UROCZYSTOŚĆ UPAMIĘTNIAJĄCA
BOHATERSKI CZYN ZBROJNY NASZYCH RODAKÓW
WALCZĄCYCH O WOLNĄ I NIEPODLEGŁĄ POLSKĘ

12:00

Rynek Główny

**INSCENIZACJA HISTORYCZNA W WYKONANIU
GRUP REKONSTRUKCJI HISTORYCZNEJ**
UROCZYSTA ZMIANA WARTY POD WIEŻĄ RATUSZOWĄ
ŚLUBOWANIE STRAŻNIKÓW STRAŻY MIEJSKIEJ MIASTA KRAKOWA
ZŁOŻENIE KWIATÓW POD TABLICĄ NA WIEŻY RATUSZOWEJ
**DEKORACJA ZWYCIĘZCÓW BIEGU SZTAFETOWEGO
O SZABLĘ KPT. ANTONIEGO STAWARZA
PRZEZ GOŚCIA SPECJALNEGO MICHAŁA KOŚCIUSZKO**

oprawa uroczystości: Kolejowa Orkiestra Dęta